

Izhaja vsak torek in soboto ob 4. uri popoldne. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 10 K, polletno 5 K in četrtletno 250 K. Prodajajo v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah Jellersitz v Nunskih ulicah in Lehan na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

GORICA

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. L. Lukežič).

Kam plovemo?

Nobena kronovina v Avstriji nima tako razkosane uprave, nego Goriška. Tu imamo poleg avtonomnega deželnega zbora in odbora s svojim deželnim zalogo še avtonomne c. kr. okrajne šolske svete, ki imajo pravico in dolžnost nalagati doklade na vse izravne davke v svrhu pokritja ljudsko-šolskih potrebščin; imamo avtonomne okrajne cestne odbore, avtonomne občinske zastope in gospodarske svete, avtonomno kupčijsko-obrtno zbornico in po vrhu še cerkvene odbore, ki so pod nadzorstvom c. kr. vlade.

Vsaka teh korporacij ima pravico nalogati doklade na izravne davke, nekatere tudi na posredne davščine, in navadno jih nalaga vsaka ne oziraje se na potrebščine in doklade drugih zastopov, katerih večinoma niti ne pozna. Da, niti deželni odbor, vrhovni zaščitnik in nadzornik avtonomnih zastopov v deželi, ne pozna navadno vseh doklad, s katerimi so obremenjene različne občine, in to radi tega, ker nima pregleda o dokladah in potrebščinah konkurenčnih odborov.

To so nezdrave razmere, katere odstraniti bi bilo v interesu našega kmeta in posestnika.

Kdor zasleduje pazljivo vse delovanje gori omenjenih zastopov, se ne more otresti vprašanja, ki mu silí vedno pred oči: Kam plovemo?

Oglejmo si za danes le ljudsko-šolsko vprašanje s tega stališča in sicer za tolminski okraj. Tam so znašale vse tozadavne potrebščine leta 1901—1902 okroglih 100.000 K, v naslednji dobi 1901—1903 poskočila so na 115.000 K; a proračun za šolsko leto 1908—1909 nam kaže, da znašajo stroški posameznih šol po preudarkih krajnih šolskih svetov 151.000 K, katerim je prišteti še 22.500 K splošnih in 10.500 K posebnih stroškov. Vsi stroški za ljudsko šolstvo so preudarjeni torej v tem okraju na okroglih 184.000 K.

Ker stoji tem stroškom nasproti samo 61.000 K dohodkov, kaže se znesek 123.000 K nepokrit in treba bi bilo naložiti na vse izravne davke, ki znašajo za ta okraj 108.000 K, na te davke le za potrebščine ljudskega šolstva doklade 114 od sto.

Če pomislimo, da nobena avstrijska kronovina ne pobira več nego 85 od sto

na vse izravne davke za pokritje strogo deželnih potrebščin, ki se krijejo iz deželnega zaloga, za stroške ljudskega šolstva, za deželne ceste, ki so v naši deželi upravi neznane, in za bolniške stroške, za katere morajo pri nas skrbeti občine; — če vse to pomislimo, je pač razumljivo, zakaj je stavil v okrajnem šolskem svetu tolminskem g. učitelj Vrtovec, ki je član navedenega šolskega sveta, nujen predlog, naj se zbršejo od preudarjenih podpor učiteljem 500 K, od zneska za učne pripomočke 500 K, od prispevka za šol. in učiteljsko knjižnico 700 K, od proračunjenega zneska za popravo šolskih poslopij 300 K, isto tako naj se zbrše počezek za pisarja 1000 K in od plačanih obrestij toliko, da znesek iz gornjih črtanih postavk in črtanih obrestij dovoli le 100 od sto doklade.

Pred leti, dokler je še objavljal deželni šolski svet vsa ljudsko šolsko statistiko, je »Gorica« opozarjala prizadete činitelje, naj bi se bolj varčno postopalo z onimi izdatki, ki ne krajšajo prejemkov ljudsko-šolskega učiteljstva, ker je breme, katero nosi naše ljudstvo za potrebščine ljudskega šolstva, nezneseno.

Naš list je naglašal n. pr., da je obiskalo šolo l. 1902—1903 v goriški okolici 11.480, v gradiščanskem okraju pa 11.510 otrok; a v prvem okraju se je izdalo za osebne doklade in remunracije 23.000 K, v drugem pa le 9.500 K. Za pisarniške potrebščine, kurjavo in snajenje je izdala goriška okolica 11.500 K, Furlanija pa le 7000 K, za učiteljsko knjižnico prvi okraj 2000 K, drugi 1000 K; za izredne potrebščine na prvem mestu navedeni okraj 4.300 K, na zadnjem 2.800 K, itd.

Ta čas je bil radi naših opazk in nasvetov ožen v strehi; a danes imamo zadšččenje, da je ljudski učitelj Vrtovec sam predlagal slično redukcijo izdatkov za šolske potrebščine, ker sam sprevidi, da so pri nas doklade za ljudsko šolstvo gorotrsne in da po tej poti pridemo do popolnega propada našega kmeta in posestnika in s tem tudi do končnega propada ljudskega šolstva. Vsled teh razmer so se začeli ježiti tudi njemu laje in sam si je stavil najbrže vprašanje: Za božjo voljo, — kam plovemo?

Kakor v tolminskem okraju, tako približno se godi tudi okrajnim šolskim

svetom v goriški okolici in na Krasu. Šolski svet za goriško okolico je uvedel letos že 80 od sto doklade za šolske potrebščine in ima, kakor se nam pripoveduje, ogromne dolgove za zgradbo šolskih poslopij, dočim je pobiral sežanski okr. šolski svet že dosedaj 110 od sto doklade v ta namen; ni nam pa znano, ali ni istih povišal za l. 1909.

»Kmečka stranka« je sprejela v svoj program tudi točko, da hoče odpo- moči tej mizeriji. Mi bomo prvi, ki ji bodemo slavo peli, ako se ji to posreči; toda vsi njeni dosedanjí tozadavni po- javi so le puhla fraza, s katero so dose- daj slepili svoje pristaše in verne posl- alce. O tem pa kasneje.

Trgovec in kmet.

(Z dežele.)

Trgovec in kmet sta v najožjem stiku v borbi življenja za svoj obstanek. In vendar za prvega se noben vrag ne zmeni. Vsi sloji so se več ali manj orga- nizirali, le trgovec je prezrt, da celo preziran. Zato smo tudi pri zadnjih vo- litvah v trg. zbornico napram Lahom briljantno pogoreli. Imamo sicer »Trgovski dom« v Gorici, na kojega zremo s po- nosom, ko prihajamo v mesto. Toda žal, ime je trgovsko — pa brez trgov- stva. Res je, da v prtiličju »Trgov- skega doma« je postrežba za naše kosti pokrivat, kakor pač vsaki premore si to oskrbeti. Toda pogrešamo življenjskih vsakdanjih potrebščin, in te imajo Lahí v krempljih, namreč: Kolonijalno vele- trgovino. In ta promet je najglavnejši za življenjski obstanek. Tu je ves denarni vir, kateri se steka Lahom v žepe. Slo- venskih trgovcev nas je preko 1000. Povprečno stržimo najmanje 50 K dnevno. Torej gre vsaki dan 50 tisoč K naših žuljev v laške žepe. Na leto do 2 mi- ljardi. To so grozne številke, katere izda- jamo že mnogo let. Zakaj bi se ne orga- nizirali, se otresli laških krempljev? In to je ležeče le na Vas, goriški velepoli- tiki. Pred nedavnim časom ste izjavili, da se je ta misel prepozno rodila. Toda še po Vaši izjavi sta se na novi 2 veletržca pojavila, in sicer en v Gorici, Via Cipressi in en v Mirnu, oba dobro vspevata. — Torej kar eden ali dva zmoreta, bomo

ja lažje 1000 nas zmogli. Samo volje je treba!

Dalje imamo v »Trg. domu« de- narni zavod, kateri je v teh okoliščinah le Lahom v korist, pa ne nam. Evo do- kaz: Vsaka najmanjša nezgoda, ki zadene delavca ali kmeta, opusti izplačilo v šta- cuni in obrne denar tja, kjer ga silno rabi. To se dogaja vsaki dan. Enega za- dene bolezen, drugega ženitev, tretjega davki, najemščine, obresti itd. A živeža je treba vsaki dan! Tako zagazi nevede koj v dolg pri kol. štacuni. In ko je treba plačati, je prvi korak zadolženca k po- sojilnici. Tam se zadolži, da plača nas trgovce. Mi pa ceframo z dotično svoto k laškim veletržcem plačat zastale ra- čune. Iz tega je očividno, da se vsi mu- čimo — samo za Lahe. In oni nas z na- šim bičem goslarjo! A konec koncem pride vis - a - vis vrat trg. denarnega zavoda, kjer nas inkvizicija paragrafov vseh dene iz kože toliko delavca, kmeta, kakor trgovca. In Lahí se nam smejejo!

Vsled tega je najnujno potrebno poleg »Trg. doma« uvesti tudi kol. veletrgo- vino, potem še-le bomo svobodno dihalí. Obljubilo se nam je sicer v programu lani ob deželnozborskih volitvah vse sta- nove podpirati, za kar imajo čas naši parade poslanci v rezervi. Pa nikdo se z mezinem ne gane. Mi pa se vsi vprek vjedamo, grizemo in sovražimo — brez vednosti: zakaj?

Kaj nam pomagajo vsi densrni za- vodi, vse zadruge, ki se po deželi na- stavljajo, ko se itak vsi moremo zateči le k Lahom, in ves zasluženi in skup- ljeni kakor tudi izposojeni denar — le Lahom nesti v žrelo? — Po tej poti ne dospemo nikdar do cilja, marveč po vsej pravici ostanemo vedno njih sužnji ali sčavi kakor nas imenujejo. Vsled tega je skrajna sila, da v tem smislu takoj zdru- žimo vse stranke za ta posel ter vzklík- nimo Lahom soglasno: Do tu in ne dalje!

Trgovec.

O Gabrščekovi dosled- nosi.

III.

Leta 1890 je priporočala Gabršče- kova »Soča« slogo med duhovščino in učiteljstvom z besedami: »Sloga med duhovščino in učiteljstvom je zlasti na

Abraham. Čudno vendar, ne razume me! Svoj denar hočem, osleparili so me!

1. sluga. Pаметen bodi Abraham! Ni- smo ti prodali cekinov in zlatnikov, ampak le uniformo. Nič ti ne koristi. Shraniti jo moraš. Denara ne dobiš od nas nikoli in nikdar!

Abraham (vzame suknjo in zmerja). Kaj, kaj? Denara ne dobim nazaj? Paglavci ste, roparji ste! Psi ste! Sramoto delate suknji, katero nosite!

1. in 2. sluga (zgrabita za sablje na steni.) Jud, pameten bodi, sicer ti pojde za življenje!

Abraham. O, jej, jej. Prebosti me ho- četa. O, jej, proč grem. Drugi judje so kupili skupno z menoj, tudi škodo naj delijo skupno z menoj. Abraham, dolgo boš pomnil te dražbe, ko si hotel biti bogat, a si postal na sra- moto ubog, kakor Job! (Odide na desno.)

(Zavesa pade.)

(Konec.)

LISTEK.

Dražba.

Burka v štirih dejanjih. (Poslovenil X.)

(Dalje.)

Sara (ogleda suknjo). Kaj pa hočeš s tem?

Saj je vendar samo vojaška suknja, stara in ponošena. Koliko pa stane?

Abraham. No, koliko stane? Ugani!

Sara. Koliko naj bo neki vredna ta stara cunja! Eno krono.

Abraham. E, da ne znaš ceniti. Šest- deset kron stara suknja.

Sara. O, pri Mojzetu in prerokih! Abra- ham, si-li neumen? Ali si zabiti?

Abraham. Ha, neumen bi bil, neumen, ko bi jo pustil. Le zagradi sem. Sami cekini in zlatniki so našti! Zakaj? To je vse od generala, ki je ostal v Rusiji. Ni mogel denara bolje shra- niti, kakor s tem, da ga je ušil v svojo uniformo.

Sara (potiplje suknjo, skače in pleše, poljubljuje suknjo, oklene se Abra- hama okoli vratu in kliče). Pri Bogu, srečni smo, srečni. Abraham razreži, razreži, da dobimo cekine in zlat- nike. Abraham, ljubi Abraham. Zdaj daš tudi meni denarja za novo oble- ko in nov klobuk! Da, Abraham, da.

Abraham. Da, dobiš ga, dobiš. Kajti dobro kupčijo sem napravil. (Razre- že. Železne ploščice padejo ven. Za- kriči.) O, jej! Železo! Kositer! O, jej!

Sara. Kaj pa kričiš, Abraham?

Abraham. Osleparili so me. O jej, o jaz nesrečnež!

Sara. Norec si, pes! Pravični Bog šest- deset kron za staro ploščevino, ne- umni jud, kje imaš glavo? Takoj mi odnesi suknjo nazaj!

Abraham. Prokletstvo na nje vse! Da bi razpočili ti lumpi, razpočili, ka- kor prenapihoven mehur. Takoj jo odnesem spet. (Odide se suknjo.)

4. dejanje.

Soba pri 1. slugi.

1. nastop.

(1. in 2. sluga sedita pri mizi in zajutru- jeta. Imata klobase, maslo, kruh in pivo pred seboj. Trčita.)

1. sluga. Živela dražba!

2. sluga. In tistih 8. deset kron. Pri- nesle nam bodo še marsikak vesel dan.

1. sluga. Kako bo gledal jud, ko se zakotalijo železni cekini in kositerni zlatniki po podu.

2. nastop.

Prejšnji. Abraham.

Abraham (nastopi hitro in raztreseno). Tuti pijandujeta, lumpa. (Vrže suknjo in ploščice pred nje.) Nazaj ho- čem svoj denar! Osleparili ste me. Kupil sem cekine, a višite so notri samo kositerne ploščice. Dajte denar spet nazaj. Svoj denar hočem. Mo- rate mi ga dati.

2. sluga. Ne razumem te, Abraham.

deželi velike važnosti in ni ga menda učitelja, ki bi si je ne želel. L. 1900 pa je ista „Soča“ klicala učiteljstvu: „Vsi na krov, v boj proti duhovščini!“ „Par rojakov“, je pisala „Soča“ pred leti, „bi hotelo spraviti narodne zavode v zvezo z „liberalizmom“ in z osebno politiko na Goriškem, da bi jim po tej poti škodovali ter dali odduška svojemu krepostnemu srcu.“ — Današnji dan pa spravlja ista „Soča“ naš „Šolski Dom“ v zvezo s „klerikalizmom“ in z osebno politiko, da bi mu po tej poti škodovala.

Še pred 15 dnevi se je Gabršček predrznil v „Soči“ zopet trditi, da zlorabi dr. Gregorčič, posvečene prostore „Šolskega doma“ v svoje strankarske namene.

Ko so nasprotniki Gregorčiča tudi s tem črnili, da so mu očitali sebičnost, je „Soča“ pisala: „Gregorčič je nesebičen delavec, katerega vodi ljubezen do naroda na vseh njegovih poteh, ne da bi iskal časti ali bogastva, ali da bi se klanjal v dosego osebnih koristi“.

Po razkolu l. 1899 je ista „Soča“ očitala Gregorčiču morda že stokrat — sebičnost!

Osebe, katere je A. Gabrščekova „Soča“ pred leti hvalila radi njih rodoljuba, delavnosti in požrtovalnosti, iste osebe zdaj ista „Soča“ zasramuje, blati in napada. Ali naj začnemo z dr. Gregorčičem, katerega je imel Gabršček do razkola za „vzor-poštenjaka in duhovnika“, katerega je častil 9 let in pol „kot svojega očeta?“ Kako nesramno ga napada po razkolu, je obče znano; teh napadov ne navajamo, ker se nam zde preostudni. Kako je „Soča“ obožavala grofa Alfreda Coroninija še leta 1898, kako nesramno pa ga je napadala po razkolu!

Še 18. aprila 1899 je objavil Gabršček v „Soči“ članek, v katerem je slavil grofa C. tako-le: „Največja sreča za goriške Slovence je ta, da imamo na čelu narodnega vodstva poleg dr. Gregorčiča, dr. Tuma in dr. Rojca — grofa Coroninija. — Brez njegovega velikega vpliva na vse strani, brez njegovega nenavadno bistrega pogleda v nestalno vrvenje političnega življenja, brez njegove odločne volje ob pravem času in na pravem mestu bi bili goriški Slovenci zagazili v mlako, da bi našli težko izhoda iz nje“.

Že 7. septembra istega leta je pa ista Gabrščekova „Soča“ trdila, da je grof C. „slabič v vseh duševnih zmognostih, a najslabši diplomat“. V naslednjem letu (3. februarja 1900) je ta list za častikrajo imenoval grofa C. „pravo duševno revščino, star steber nazadnjaštva, teme in korupcije“. Kdo naj ne strmi nad škandalozno nedoslednostjo in še večjo lumparijo Gabrščekove „Soče“, če primerja Gabrščekov slavošpev od 18. aprila s poznejšim blatenjem g. grofa C.?

Dr. Tumo je povzdigoval Gabršček v „Soči“ toliko let v deveta nebesa, — zdaj pa mu je odkazal v svojem listu poseben kotic, v katerem ga napada in smeji! Navedli bi lahko še dolgo vrsto oseb različnih stanov, katere je „Soča“ po razkolu mesarila, pred razkolom pa hvalila. Ali je verjetno, da so se vsi ti rodoljubi spremenili ter postali taki, kakor jih slika „Soča“ po razkolu? Menda ne! Spremenila se je „Soča“ in njen lastnik!

Leta 1892 objavila je „Soča“ članek „K novemu letu“, ki se tako-le glasi: „Nasprotniki naši stegajo od vseh strani svoje poželjive prste po našej lepi zemlji ter sklepajo zarote proti našemu narodnemu obstanku. — Šopirni Nemec hoče preko velikega slovenskega grobovja zgraditi svoj germanski most do Adrije, vročokrvni Lah pa sanja o vzhodni laški meji ne ob Soči, marveč celo tam ob Savi. Naša skrb bodi, da vsi taki spletkarji delajo računa brez krčmarja. V to pa nam je potreba v prvi vrsti sloge, v drugi sloge in v tretji zopet sloge. Ako tudi je med nami semtertje kako navskrižje, ki žalibog le pre-

večkrat izvira iz osebnostnih povodov, treba je pozabiti na vse morebitne neprijetnosti, pozabiti na ono, kar nas loči, ter iskati vselej le ono — kar nas druži“.

Naše razmere na Goriškem so se od l. 1892 le malo na bolje spremenile, sloga je za goriške Slovence še vedno prvi pogoj vsakega uspeha. Tega prepričanja je bil tudi dr. Tuma še po razkolu. V „Soči“ od 1. sept. 1899 je izjavil: „Vedno sem bil prepričan in sem tudi danes, da brez skupnega delovanja vseh stanov in v prvi vrsti duhovščine in učiteljstva, ni mogoče med goriškim ljudstvom doseči velikih uspehov“.

L. 1901 pa je pisala „Soča“: „Sloga med duhovnikom in posvetnjakom na Slovenkem je to, kar mrtva luža, ki nima dotoka sveže vode... Sloga na Slovenskem mej slov. rojaki pomeni zvezo s tisočletnim sovražnikom vsakega napredovanja, zveza je to z molohom, ki le požira gmotna blaga narodov, ki je nenasitljiv, ki vzame od največje reve zadnji vinar, zadnjo kokoš, in ki se satanično smeje, ko vidi pred sabo stati ubogega ratarja s klobukom pod pazduho... Sloga mej posvetnimi in klerikalnimi Slovenci ne odposti psa od tople peči“.

Navedli bi lahko še mnogo dokazov o skrajni škandalozni nedoslednosti A. Gabrščeka in njegove „Soče“, toda to menda že zadošča.

Saj je že iz tega razvidno, kako nedosleden je Gabršček; kar je pred razkolom l. 1899 hvalil, zdaj graja, kar je grajal, zdaj hvali. In kljub tej škandalozni nedoslednosti se drzne bahati, da stoji dosleden na svojem bojnem stališču, da je vedno isti v vseh 20 letih svojega delovanja! Dosleden je pač le v tem, da piše dosledno, kakor mu kaže!

Zato pa, goriški Slovenci, ne verujte nič „Soči“, ki danes graja, kar je včeraj hvalila, in danes hvali, kar je včeraj grajala. Ne zmenite se nič za „Sočino“ hvalo. Prezirajte popolnoma to goriško lažitorbo; potem se strezne in poboljša tudi „Sočin“ lastnik, tisti nestalni in „nedosleni“ človeški tvor, ki sliči na ime Andrej Gabršček.

Dopisi.

Z Vipavske. — Govori se, da mislijo premestiti sodnijo in davkarijo iz Ajdovščine v Pače, vsaj začasno, dokler ne sezida Ajdovščina primerne poslopja v trgu. Poslopje, kjer so zdaj uradnice, je neprimerno. Lastnik bi sicer vse predelal in popravil, pa le proti neprimerno viši najemnini. Tega pa erar ne mara. Ako je najemnina moderna, naj bo tudi hiša moderna. Zato se priredijo v Palah prostori nekdanje pivovarne za c. kr. okrajne uradnice. Druga poslopja se preuredijo v elektrarno in druge tovarne. Uradi v Palah bi bili za prebivalce doljenjega konca ajdovskega okraja še bolj neprikladni!

Zdi se, da je zdaj že sklenjena stvar, da bodo uradnice v Palah. Če je tako, vendar ne sme tako ostati. Uradi pač morajo biti kolikor mogoče v središču okraja, ne pa na skrajnem koncu. Prepričani smo, da se bo ajdovska občina na vse kriplje zato potegovala, da uradnice zopet priklene na občino. Prav ima, da se potegne za korist svojih občanarjev. Prav bi pa tudi bilo, ko bi se drugi potegnili za korist celega okraja, da bi ne bilo treba n. pr. iz Črniča, Batuj, Rihenberka, Šmarj, tako daleč iskati pravico in plačevati davke, ter izgubljati čas in denar.

Središče goriške Vipavske je pri Rebku na Goričici. Vemo, da bi gospodar pri Rebku drage volje oddal hišo v primerno prezidavo; mogoče bi tudi bilo, da se vse dolenje občine združijo in sesidajo na Goričici novo poslopje. Zakaj bi pa vlada sama ne sezidala prostora uradnijam na kraju, ki je najbolj prikla-

den. Govorilo se je tudi že, naj bi se sodnijo premestilo v Sv. Križ, ki je gotovo prikladnejši kot Ajdovščina in radi prometnih sredstev tudi primernejši kot na Goričici. Ako uradnice koristijo Ajdovščini, gotovo bi ne škodile Sv. Križu.

Zdaj je čas, da se zganejo vse občine, ki jim je ta reč mar, ter se potegnejo za to, kar je primerno njihovim prebivalcem. Več oči, več vida! Ni treba, da bi se tu začeli prepirati za svoje lastne koristi, ampak vsak naj pove svoje mnenje, nazadnje se vendar lahko zedinimo. „Kmetiske zveze“ naj pa store svojo dolžnost!

Pliskovca. — Dne 13. t. m. smo imeli pri nas volitev novega župana in štirih podžupanov. Za župana je bil soglasno izvoljen g. Josip Vrabec št. 12; ravno tako soglasno so bili izvoljeni gg. podžupani, vsi pravi, značajni in resni možje in zvesti pristaši S. L. S. Po volitvi je imelo starešinstvo banket pri uljudnem gostilničarju Antonu Kosiču h kateremu je bil povabljen tudi naš za vse dobro vneti č. g. vikar in pa g. nadučitelj. Pri banketu se je nabralo na predlog g. vikarja 12 K za zalog za šolsko mladino.

Da bode novo županstvo uzorno vodilo županske posle in skrbelo za vsestranski napredek in blagor cele občine, smemo z gotovostjo upati. Saj imamo v starešinstvu prave razsodne moze, ki so nam porok za to, in še posebno tudi zato, ker smo se otresli teh Gabrščekovih hlapcev, zato ti hlapci, ali po domače tudi liberalci imenovani, nikakor ne morejo preboleti srčne rane, ki jim je bila dana s tem, da smo jih popolnoma izbacili iz starešinstva. Napravili so „rekurz“, kateri jim je bil kot neutemeljen zavrnjen. Še zadnji hip letali so bogsigavedi kodi, seveda tudi k Dreju, kateri pa, dasi mogočen, ni jim mogel več pomagati. Nekateri še zdaj se ne morejo pomiriti. Hudomušni ljudje pravijo, da se enemu celó brada goli od prevelike notranje bolečine. Pa pustimo šalo! Vendar ni lepo, da se tako neolikano in smešno obnaša mož, ki se ponaša z 99% Gabrščekove izobrazbe (po njegovem izrazu). Od liberalcev nimamo ničesar dobrega pričakovati. Saj jih poznamo kot ošabne in grabežljive ljudi. Oni so nasprotni vsaki dobri in koristni organizaciji, ako ni za njih žep. Koliko so se protivili naši prepotrebni zavarovalnici za govejo živino, in naši kmečki hranilnici in posojilnici, katera jim je sedaj trn v peti, ker jim trga ptiče iz rok, katerih ne bodo več skubili... Ljudstvo spregleduje in njih je strah. Zato torej groznje, grom in strela!

Kmet, pa ne agrarec.

Cerovo, 17 febr. Dae 14. t. m. napravilo je tukajšnje „S. k. iz. dr.“ svoj društveni zabavni večer s sodelovanjem dolenje-cerovškega cerkveno-pevskega zbora in števerjanskega „K. br. dr.“ pevskega zbora. Igra „Kovačev študent“ in deklamacije so se dobro izvršile. Vsa čast in zahvala pevskega zboru „Katoliško bralnega društva na sodelovanju, kateri je pripomogel do prav veselega večera.

Naše liberalce pa je ta večer jezil. Spočetka so se tolažili, da ne bo nič udeležbe! Ko so pa videli toliko ljudstva, še enkrat toliko, kolikor ga je bilo na njih veselici, katero so imeli dne 7. t. m., so se penili jeze. — Eden se je izrazil, da nam vse raznesejo. Izobražen izraz, kaj ne? — Pitajo nas tudi s čuki. To pa dovolj jasno priča, kako se v njih družtvih učijo izobrazbe. Nam še na misel ni prišlo, da bi šli na njih veselico razsajat. Svetujemo jim, da se drugič kaj takega ne drznejo groziti, ker takih špaso-ov si ne dovoljujemo. Eline naše premišljeno postopanje, da smo po dokončani veselici šli vsaki svojo pot, je preprečilo, da se ni kaj hujega pripetilo.

Več društvenikov.

Z dežele. — Izobraževalno društvo v Kronb'ergu je priredilo že zopet veselico. — Marljivi vstrajnosti, ki ga kažejo udje tega primeroma še

tako mladega društva se je kar čuditi. — Kdor je že slišal njihovo izvrstno petje, je je gotovo z veseljem in vžitkom poslušal; sedaj pa so si preskrbeli še tamburaški zbor, ki šteje šestnajst članov. Veselica, ki jo je priredilo društvo preteklo nedeljo, se je imenitno obnesla. — V nagovoru je pozdravil goste in udeležnike predsednik, g. nadučitelj Vilhar. — Petje pod vodstvom p. g. vikarja je bilo tako, kakor ga človek z opravičenjem lahko pričakuje od takega mojstra-pevovodje, kakor je on. Splošno je najbolj ugajala Sattnerjeva „Nazaj v planinski raj.“ Nihče bi ne bil pričakoval od tako mladega tamburaškega zbora take dovršenosti; vse je hvaležno ploskalo, ko so po dovršeni veselici zasvirali „par komadov na vrh.“ — Igra „Svela Neža“ je ljudi kar očarala; sodnik in njegova soproga, Neža in njena mati so krasno igrali, druge igralko so svoje vloge tudi dobro dovršile, a vloge so take, da ni mogoče razviti v njih življenja. — Veselica se s spremenjenim programom ponovi 21 t. m. Vsa čast izvrstnim pevcem, tamburašem in igralkam, v prvi vrsti pa čast glavnemu prireditelju č. g. vikarju! — Pod vodstvom g. nadučit. Likarja je nastopil tudi pevski zbor iz Ajševice; tudi njim čast za njihovo izborna petje! —

Nekdo, ki je bil zraven.

Iz Šebrelj, 16. febr. — Zabava „Kmetijskega bralnega društva se je v nedeljo vršila ob obilni udeležbi. Društvena dvorana, stara šola, je bila natlačeno polna. Počastili so nas tudi vrli telovadci iz Čerkna. Krepka mlada grla naših pevcov zaslužijo priznanje ter obetajo še veliko. Naši vrli možje so igrali „Kmeta in fotografa“ ter „Vaukega skopuha.“ Res prijetna in poučna zabava. Da bi nam naše društvo še večkrat priredilo kaj takega! Čisti dobiček od prireditve se bo porabil za nakup knjig, ki jih društveniki tako radi čitajo. Upamo, da bo še precej novih udov pristopilo, ko bo ustanovljena knjižnica v našem društvu.

Politični pregled.

„Slovanska Jednota“.

Slovanski akcijski odbor je v sredo imel zopet sejo. Sklenilo se je ustanoviti „Slovansko Jednoto“ s točasnimi pravili. Načrt pravil je predložil dr. Šusteršič ter so bila pravila z malimi, nebitvenimi spremembami sprejeta. „Slovanska Jednota“ obstoji iz eksekutivnega kluba in parlamentarne komisije. Eksekutivni odbor obstoji iz načelnikov v „Jednoti“ zastopanih strank, eksekutivni odbor zastopa „Jednoto“ na zunaj, ne sme pa sklepati obveznih sklepov. Parlamentarna komisija obstoji iz predsednikov klubov in imajo: „Slovenski klub“ 2, „Jugoslovanski klub“ 2, češki katoliški narodnjaki 2, Rusini 1, češki agrarci 3, Mladočehi 2, radikali 2, moravska ljudska stranka 1, Masarykovci 1 člana. Če ima kak sklep dvetretjinsko večino in je proglašeno vprašanje solidaritete, je ta sklep za vsak klub obvezan in stranko, ki nastopi proti, se smatra, da je izstopila iz „Slovanske Jednote“.

Ministerski svet

se je vrnil 17. t. m. Listi pišejo, da se je ministerski svet bavil z zahtevami ministra za zunanje zadeve in vojnega ministra, ki hoče izredni vojaški kredit 27 milijonov kron. Zato pa, da se bodo že v prav kratkem času sklicale delegacije, za kar je pa potrebno, da se prej skliče državni zbor. Baron Bienerth se v to svrhu pridno pogaja s strankami.

Vlada proti češkim narodnim socialcem in radikalcem.

Minole dni so se vršile v Pragi in po deželi hišne preiskave pri nekaterih poslancih, pri mnogih urednikih, po uredništvih, tiskarnah in pri raznih pristaših narodno-socialne stranke. — Plenijo se spisi itd. itd.

Med temi so našli mnogo takih — to se posebno naglašajo, ki ščuvajo na sovražstvo proti Nemcem in na bojkot.

Proti poslancem Klofaču, Chocu in Bučivalu in celi vrsti novinarjev narodno-socialne stranke se uvede haje kazensko postopanje radi zločinov po §§ 91, 68, 85, 302 in 305, torej radi ščuvanja h kaznivim dejanjem, zavajanja, javnega nasilstva, ščuvanja k sovražstvu proti drugim narodnostim in proslavljanja kaznivih dejanj.

Narodno-socialni poslanci izjavljajo, da niso pri hišnih preiskah našli ničesar, kar bi stranko kompromitiralo.

Vladni krogi pa trdijo, da so dobili mnogo spisov in dopisov, ki kažejo, da se je češka narodno-socialna stranka nevarna državi. Splošno je mnenje, da se je hotela s tem vlada maščevati nad češkimi narodnimi radikali in socialci, ker so jo ti prisilili, da je morala zaključiti državni zbor.

A splošno je tudi mnenje, da ne bode vlada s tem ničesar popravila in „Arbeiter Zeitung“ piše med drugim, da se hoče baron Bienenrath predstavljati kakor junaka, ki se niti konspiratorjev ne boji, ter da konča vsa ta toli teatralično uprizorjena kampanja proti češkim socialcem z velikim „fiasco“ za državo ter veliko reklamo za žrtve.

Bojkot avstrijskega blaga.

Kakor poročajo obmejne straže, je bojkot avstrijskega blaga v novopazarskem sandžaku popolnoma ponehal.

Vojna na Balkanu neizogibna?

Kakor poročajo iz Berolina, je tja dospela iz Petrograda vest, da je minister za unanje stvari Izvoški izjavil v krogu politikov, da je vojna med Avstro-Ogrsko in Srbijo neizogibna. V obče so po njegovem mnenju razmere na Balkanu zelo motne. — „Novoje Vremja“ piše, da je splošna vojna na Balkanu postala neizogibna. Avstro-Ogrska pošlje pod pretvezo, da hočeta Srbija in Črnagora zasesti novipazarski Sandžak, zopet svoje čete v Sandžak.

Novice.

Vedno vidi le druge. — Afera med „Edinostjo“ in „Delavskim listom“ zaradi hčerke dr. Rybača je še vedno na dnevnem redu. „Delavski list“ je objavil popravek dr. Rybača, da vest, češ, da zahaja njegova (dr. Rybača) hčerka v nemški Turnverein, je izmišljena in neresnična. Vzlic temu je „Delavski list“ ono izmišljotino že v tretjič ponovil, vsled česar je bil dr. Rybač prisiljen ponuditi v torkovi „Edinosti“ „Delavskemu listu“ posebno nagrado, če more ta („Del. l.“) svojo ponavljano trditev dokazati.

Ker smo se že enkrat s to afero z našega stališča bavili, se vračamo še enkrat k njej, ali vendar ne zaradi nje same, ampak zaradi tega, ker se meša vanjo uredništvo „Edinosti“. Razume se, da ne moremo odobravati postopanja „Del. lista“. Ugled dr. Rybača kot rodoljuba, narodnega voditelja, državnega in deželnega poslanca je tolik, da ni mogoče, da bi on kaj javno popravljaj, kar bi ne bilo docela izmišljeno.

A zdaj pridemo k „Edinosti“, ki se je zopet z vsem ognjem potegnila za čast dr. Rybača. Prav! Ali ni pa „Edinost“ — ponavljamo — z našim dr. Gregorčičem ravno tako grdo ravnala kot „Delavski list“ z dr. Rybačem? Ali niso dr. Gregorčič in vsi drugi naši poslanci v listih javno izjavili, da je „zveza Gregorčič-Pajer“ grda izmišljena laž? In „Edinost“ je to izjavo ignorirala in je po tej laži slej kot prej čvrsto jahala, in — stavimo glavo — ko se približajo pri nas volitve, prijadra zopet z njo na dan. In vendar greši ona proti celi sranki, „Del. list“ pa le proti eni sobi! —

Vprašanje agrarnemu voditelju Mrmolji. Pred volitvami ste obljubili, da bodo agrarni poslanci napravili na mirenški cesti zalogo stranišnice, ki je res potrebna našim kmetovalcem, posebno sedaj, ko se bliža čas setve krompirja. Od

tega je preteklo že dolgo časa, volitve so minule že davno, o zalogi stranišnice ni ne duha ne sluha. Gosp. Mrmolja, kaj tako malo je dati na vaše obljube? Kmetom ste obljubili, da koj ko bodo izvoljeni agrarni poslanci se bode na to delalo. Kmetje čakajo!

Poroka. — Danes se je poročil v Gabrijah pri Rubijah g. Anton Cotič, cvetličar, z g.čno Petrino Komelovo iz Št. Petra. Obilo sreče!

Šestdesetletnico svoje poroke bosta obhajala v Renčah dne 22. t. m. Mihael in Uršula Žigon h. št. 269. Pred 10 leti sta slovesno in veselo praznovala 50-letnico. — Čestitamo!

— **Vojaški nabori.** Kakor čitamo v listih, se letošnji glavni vojaški nabori ne bodo vršili v marcu in aprilu, marveč kasneje.

— **Deželni šolski svet** je imel včeraj popoldne svojo sejo pod predsedstvom namestnika princa Hohenhole.

— **Električni tramaj v Gorici** je končno vendarle izročen javnemu prometu. V četrtek se je končal komisijaki ogled, katerega so se udeležili mestni inženirji, inženirji dunajske električne družbe, ki je napravila električno cestno železnico ter zastopniki političnega oblastva. V četrtek zvečer se je podpisal zapisnik, s katerim se je dalo tramvajskemu konsorciju dovoljenje, da sme opravljati svojo redno službo. Zvečer se je gnetlo občinstvo v tramvajskih vozovih, ki se je vozilo po mestu. Tudi več Slovencev in Slovenk smo videli užje prvi dan se voziti z električnim tramvajem. — Sprevodniki so izključno laške narodnosti, enako tramvajski konsorcij, znamenje torej, da konsorcij ne mara, da bi se tudi Slovenci vozili s tramvajem. Ker je vse tako laško preskrbljeno, bi konsorcij sploh ne smel sprejemati slovenskega občinstva v tramvajске vozove. Tega pa seveda ne bo storil, ker Lahom diši slovenski denar kakor laški. Slovenci se bodo vozili, Lah se bodo pa smejali. To je pokazal užje prvi dan!

— **Scena z napredne veselice.** Bila je te dni neka prireditel. K zabavi so smeli samo vabljeni-inteliganti. Nekateri teh inteligentov pa so se jako čudno obnašali, posebno pri neki mizi. Nakrat je bilo pod njimi mokro in čuden duh je udaril v nos... Nastala je skoraj rabuka... Krčmar je grozil, da vse skupaj zafura ven, ugasne luči in zapre lokale... Komaj se je reč zadušila... Nekateri gostje so se zgražali, drugi majali z glavami, nekateri pa celo stvar tajili... Joj, dišalo pa je jako čudno... To se je resnično dogodilo nekje...

— **Izpred sodišča.** 21-letni Peter Ušaj, klepar v Gorici, kateri je dobro znan goriški policiji, še bolj pa v zaporih, je imel dostati 2 dneva kazni. Ko je prišel v sodnijsko poslopje, se ni hotel podati v odmenjeno mu celico in se jel s čuvajem prepirati. Po velikem naporu se je posrečilo, ga spraviti v celico. Vsled tega je stal 18. t. m. pred sodiščem, ki mu je prisodilo 6 tednov zapora, zraven tega še dva dneva zaradi razžaljenih besedi, katere je govoril proti jetniškemu čuvaju.

Ivan Slejko, star 46 let in 27-letni Anton Cigoj iz Malovš pri Ajdovščini sta dva človeka, ki sta se norčevala iz cerkvenih obredov. Bilo je pred časom v Malovšah. Imenovana sta se podala k nekemu Ivanu Cigoj, ki je ležal bolan na postelji. Prvi je bil ogrnjen z neko plahto, drugi pa je nosil luč. Hotela sta namreč posnemati duhovna, ko mazili bolnika s sv. oljem. Pri tem bogoskrunskem delu so jih videli ljudje, ki so ovadili celo stvar sodišču. 18. t. m. sta stala omenjena junaka pred sodiščem, ki ju je obsodilo na teden dni zapora z enim postom. Pomnila bodeta, da tako bogoskrunsko dejanje je kaznjivo. Najbrže ne bodeta počenjala več kaj takega.

— **Razpisano je mesto poštnega odpravitelja v Datovljah.**

— **Služba organista** je razpisana v Pevmi vsled smrti Ivana Bajta. Oglašiti se je pri županstvu ali pri g. kuratu, v Pevmi. Plača po dogovoru.

— **Veselico** priredi „K. s. izobraževalno eruštvo“ v Kronbergu dne 21. t. m. ob 3. pop. se sledečim vspremem: 1. Iv. pl. Zajec: „U boj“, poje moški zbor; 2. „Pomladni glasi“, udarja tamb. zbor; 3. Dr. Jenko: „Lipa“, poje moški zbor iz Ajševice; 4. „Ženin Miha“, šaljiv prizor; 5. Laharnar: „Vesela tovaršija“, poje moški zb.; 6. „Izgubljena stava“, šaljiv prizor; 7. Baer: „Iz tujine“, poje moški zbor; 8. „Vesela družba“, udarja tamb. zbor; 9. Förster: „Planinska“, poje moški zbor; 10. P. H. Sattner: „Nazaj v planinski raj“, poje mešan zbor; 11. Viljem Pailler: „Svea Neža“, igrokaz v dveh dejanjih; 12. „Slovenac i Hrvat“, pojeta zbora iz Kronberga in Ajševice; 13. Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček, burka v 2 dejanjih. 14. Šaljivo srečanje.

— **Nesreča** pri zažiganju mine se je zgodila pri Foljanu. Delavec Jakob Chiap se ni koj odaljil, ko je mino užgal. Le-ta se je razletela in kamenje je hudo ranilo imenovanega delavca na stegnu, na levi roki in na prstu desne roke. Prepeljali so ga v bolnišnico v Gorico.

— **Utonil** je pri drsanju na ledu v Pierisu 11-letni Anton Rossi. Udril se mu je pod nogami led in deček se je pogreznil v Sočo.

— **Velik požar.** — V sredo popoldne okolo 2. ure je zaznanjal zvon v Batah žalostno vest, da gori Gorelo je v Dragovicah pri Batah. — Požar je upepelil dvema kmetoma: Petru Humar in Valentinu Fabjan njuna doma. Rešili so le živino in goli život. Ogenj se je bliskoma razširil in le brezvetru se je zahvaliti, da ni zgorela cela vas. Pohvaliti je treba gasilce, ki so neumorno delali do trde teme in celo ponoči. Brez Batčanov, Svetovcev in Ravničanov bi bilo Dragovice danes kup pepela. Škode je približno 10.000 K. Zažgali so otroci izpod 6 let. Stariši, skrijte užigalice!

— **Požar v Solkanu.** V sredo okolu 11. ure zvečer je nastal v podstrešju gostilne Katarine Meljavec velik požar, ki je vpepelil celo poslopje. Došli smo ognjegascem z drž. kolodvora in iz Gorice se je posrečilo ogenj omejit, da ni vničil tudi sosednjih poslopij. Vode pri gasenju je primanjkovalo in so jo morali razni vozniki voziti od daleč. Pač žalostno za tako razširjeno občino, kakor je naša občina Solkan, ki slovi na bogastvu vode, ji ob takih prilikah voda zmanjka. Kaj bi je ne zmanjkalo! Nov modern vodovod se napravlja užje nekaj let, a sam se noče vstvariti, in še občinska sesalka, v kateri je še nekaj vode, je pokvarjena že nad 14 dni, tako da premanjkuje voda še za napajanje živine. Ob zadnjih občinskih volitvah se je ljudem vse obljubljalo, a do sedaj še ničesar izvršilo. Posestniki, zapomnite si to, in o bodočih volitvah pokažite takim ljudem vrata!

— **Obesil se je** v četrtek zjutraj Martin Cej, star 51 let. Obesil se je na vrata spalne sobe na svojem stanovanju v ulici Orzoni. Kot vzrok samomoru se navajajo družinske razmere. Samomorilec je bil brez desne roke.

— **Umrli so** v Gorici: Fantuzzi Jožefa, stara 6 let; Žnidarčič Ivan, star 1 dan; Ferditsch Karol, star 73 let, zastopnik; Mladovan Katarina, stara 4 leta; Zampiero Marija Fortunata, šolska sestra, stara 64 let; Kumar Marija, stara 51 let, posestnica; Ambrožič Marija, stara 65 let, posestnica; — V bolnišnici usmiljenih bratov: Kulot Justina, stara 4 leta in Petris Rozalija, stara 70 let, kmetica.

— **Gospodinjski tečaji za dekleta** na kmetih. — Za prireditel takih tečajev je vložil deželni poslanec in odbor-nik dr. Lampe v deželnem zboru kranjskem nujni predlog, ki pa še ni mogel priti v razpravo. — Treba je nam Slovincem v prvi vrsti dobrih, razumnih in večjih gospodinj! Gospodinjске šole so najboljše urejene v Švici in sicer kot stalne; tam mora (v kantonu Freiburgu) vsako dekle po končani 6letni ljudski šoli še dve leti obiskovati gospodinjsko šolo. Deželni odbor kranjski je za sedaj

sklenil, da poskusi s krajšimi tečaji s poukom v glavnih stvarih domačega gospodarstva. Če se taki tečaji udomačijo in urede in če bodo ali krajevni faktorji na roko, bi bili velikega pomena za napredek našega kmetijskega prebivalstva.

— **Začimbeni krofi.** Sprazi so 10 dg. curesove masti z 14 dg. moke, k temu prideni 14 dg. sladkorja, nekoliko sladke skorje in nagelna, nekoliko ingverja, limonovega lupu, 14 dg. stolečnih olupljenih mandelnov pomešanih z jajčim beljakom, ter z 2 jajčimi rjumenjaki. Iz vsega tega se napravi testo. Testo se potem razvtegne, da postane tanjko, kakor nožji hrbet, na to se izreže krofe in se jih speče.

Belanska goveja pasma na Tolminkem.

Sr. E. KLAJŽAR.

(Dalje.)

To je gotovo, da samo z uvažanjem čistokrvnih bikov v naše gorske kraje ne izboljšamo, ne izpopolnimo naše domače živine. V to treba še marsikaj drugega in sicer pred vsem zdravih hlevov, tečne krme, snage in sploh pravilne, razumne reje. Tiste zlate nauke, ki jih je g. Št. v članku „Živinoreja v naših gorah“ v št. 24. „Primorskega Gospodarja“ na srce položil gorskim kmetovalcem, podpisem jaz drage volje z obema rokama. Razpravlja o telesnih hibah, ki jih ima naša gorska goveda, piše on med drugim: „V gorskih hlevih pogreša se navadno treh reči: snage, zraka in svetlobe. Gorski kmet kida gnoj iz hleva jako poredkoma in skrbi premalo ali nič za odtok gnojnice. Zato se kopa živina včasih do šik v velikanskem blatu. Osobito je slabo tam, kjer je malo stelje. Misli se navadno, da daje gnoj po zimi gorkoto. To je že res, toda do gorkota pride se lahko na drugačen način in ne z gnojem, ki dela v hlevu obenem slab zrak. Ako se ne odvaja preobilo gnojnice, doseže se celo nekaj nasprotnega. Če hočete torej zboljšati napako, ki jo ima vaša živina v nogah, zboljšajte tlak v vašem hlevu in skrbite vadno za suho nastiljo. Da bo v vaših hlevih zdrav zrak, priporočam vam še, napravite oddušnike. Oken ne zatikajte z deskami ali gnojem, kakor delate navadno, marveč denite na nje dvojno šipo. Skozi dvojno steklo prihaja lahko svetloba v hlev, mraz pa ne more.“

V resnici so kmečki hlevi v naših gorah večinoma tako zanemarjeni in nesnažni, da je skoro nemogoče, da bi se živina v njih telesno ne pohabila. Če odpreš vrata tesnemu prostoru, v katerem ni ne zraku, ne svetlobe, se moraš prav premagati, da stopiš v zaduhlo, smradljivo ozračje, v katerem mora uboga živina prestajati noč in dan, po zimi cele tedne in mesece, ne da bi se mogla le enkrat na dan izdatno navžiti solnčne svetlobe, svežega zraku. Dasi pa sta svetloba in zdrav zrak prva in neizogibna pogoja živalskemu zdravju, je vendar navadno zastoj priporočati našim gorskim kmetom, naj preskrbe svoji živini zdrave, svetle hlev in naj jih tako uredijo in snažijo, da ne bode zastajala gnojnica v njih in da se bodo lahko prezračevali. O tem se naš goraki kmet ne da z lepa prepričati; staro kopito je močnejše od vseh, tudi najdobrohotnejših podukov. V tem pogledu utegne pomagati samo dober izgled. Od merodajne strani naj se skrbi za to s podelitvijo primernih daril, ali kakor si boji drugače, da se v nekaterih živinorejskih središčih zgradi in pravilno uredi kak priprost, a uzoren hlev, po katerem se bodo lahko drugi ravnali, kadar se namreč prepričajo, koliko bolje uspeva živina v takem hlevu in koliko več dobička daje svojemu gospodarju, kakor ona, ki je zagačena v zaduhlih temnicah. Govoriti ali pisati o tem našemu starokopitnemu kmetu, se pravi navadno bob v steno metati.

(Konec prih.)

Kinematograf Salon Central.

PROGRAM:

Za videti samo od 21.
do 27. februarja.

Ski letanje v italijanski armadi.
Eh ta sir, komično. Hipnotizer,
komično! Ljubovnik kraljice. Zvo-
novi Cornevilski. Sv. Kilda. Maj-
hni junak, drama. Koprak, podo-
be za smejeti.

Navadne cene.

Predstave ob delavnikih ob 5, 6 $\frac{1}{2}$
in 8 uri zvečer. V nedeljo predpoldne
ob 11 uri predp., popoldne ob 2., 3.,
4., 5., 6., 7. in 8. uri.

Božjast.

Kako naj bi se ta bolezen ozdravila
in odpravila, s tem se pečajo že dolgo
časa najimenitnejši zdravniki in zdrav-
stveniki sploh. One nesrečneže, ki so
božjasti podvrženi, bode gotovo razve-
selila vest, da je specialist dr. Aleksan-
der B. Szabo v Budimpešti objavil na-
čin zdravljenja s prav dobrim uspehom.
Dr. Szabo, ki je znan kot avtoriteto
glede zdravljenja božjasti zaslovil je tudi
po Avstriji, omenjeni zdravnik. — Gorji
prav rad pojasni onim bolnikom, ki
se da njega obrnili, ter so hoteli zdra-
viti po njegovem načinu.

Prodajalci najdejo kupce,

kakor tudi vdeležbo pri kupcih ali zemljišči
vsake vrste v mestu in na deželi na najhitrejši in
na najdiskretniji način. Obrnejo naj se za vplivo
in edino le na »Administration« I. uprave zemljišč
(Administration der »I. Realitätenverwaltung«)
Dunaj VIII. Alibertg. 30.

To podjetje je prvo te vrste, je strogo
reelno, kulantno in strokovno. Našega zastopnika
na Dunaju, kakor tudi na deželi obiščete trdko
ne da bi vas kaj stalo, da se z njim pogovoriti.
Na stotine kupcev je že zabilježeno.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici
Gospodarska ulica št. 25

prilaga častiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu v mestu in na deželi
svojo trgovino jedilnega blaga n. pr.
kavo Santos, Sandomingo, Java, Cej-
lon. Portoriko itd. Olje: Lucca, St.
Angelo, Korfu, istrsko in dalmatin-
sko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne
vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več
vst riža. Miljsveče prve in druge
vrste, namreč ob $\frac{1}{2}$ kila in od enega
lunta. Testenine iz tvornice Žnidarčič
& Valenčič. Zveplenke družbe sv.
Cirila in Metoda. Moka iz Majdiče-
vega mlina iz Kranja in iz Joch-
mann-ovega v Ajdovščini. Vse blago
prve vrste.

Kaj se vam ne zdi

Ceresova jedilna mast

iz kokosovih orehov najboljša.

Ta mast ni le samo najfinejša in naj-
čistejša, ona je tudi najcenejša in naj-
zdravnejša iz med vseh masti, katere kupim.

Le poskusite in ne boste
se kesali!

JOSIP BONANNI

naslednik T. Slabanja

srebrar in pozlata v Gorici ulica Morelli 12
odlikovan z zlato svetinjo

se priporoča vsem č. cerkvenim oskrbništvom za
vsakovrstna izgotovila cerkvenega orodja. Plačuje
se tudi na obroke. Konkurenca v cenah izključena.
Cenike gratis franko na dom.

Rihard in Felix Majer

Dunaj II. Kaiser-Josefstrasse 30

erarni liferanti kupujejo in
prodajajo seno, slamo, re-
zanico in krompir vsake
vrste pod najugodnejšimi
pogoji.

Velepodjetje prve vr-
ste v lastnem obratu
z lastno parno silo.

Jakob Miklus

mizar in
lesni trgovec

v Podgori, na voglu
železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z opeko, ima ve-
liko zalogo vsakovrstnega trde-
ga in mehkega lesa domačega
in tujega, veliko zalogo pohiš-
va, vinskih posod, stiskalnic itd.

— Izgotovljeno pohištvo —

lastnega izdelka priprosto

— in fino se dobi pri —

A. Černigoj-Gorica.

— Tržaška ulica 18. —

Izdeluje tudi stavbarska
in cerkvenega dela.

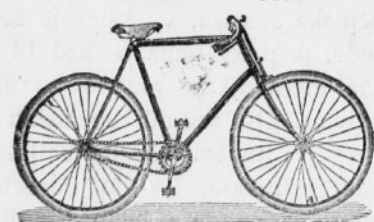
Poprava in komisijska zaloga dvokoles in šivalnih strojev, gra-
mofonov za koncerte in gostilne ter vsakovrstne plošče, za-
stopnik automatov za gostilne in vsakovrstnih kmetijskih strojev.

Stara dvokolesa se emajlirajo po ceni z ognjem pri

BATJEL-u Gorica Stolna ulica 3-4.

Prodaja tudi na mesečne obroke. — Novi slovenski

ceniki franko

CENJ. DAME IN GOSPODJE — POZOR!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po
dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, pa ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original-Viktoria stroji delajo še po 10
letni uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so neprekosljivi za
domačo rabo in obrtne namene.

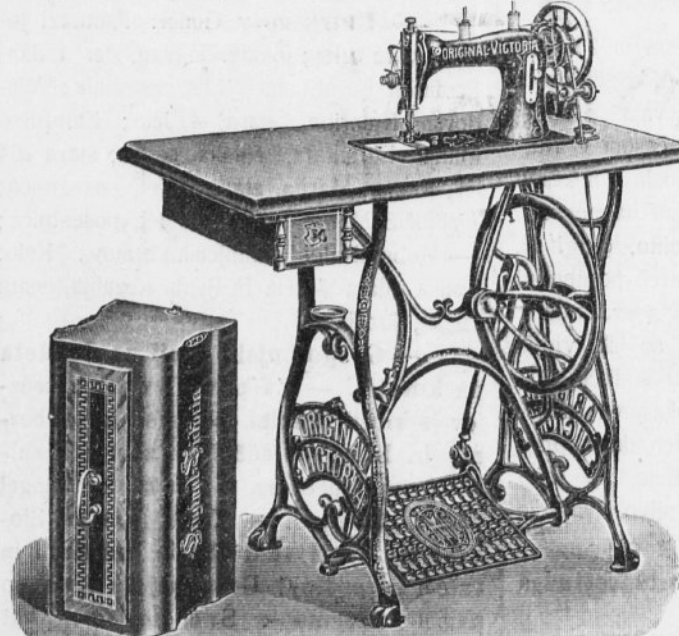
Original-Viktoria stroji so najpripravnější
za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrda stavi
na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje
brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelek
vseh dosedaj obstoječih tovarov.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko
ogledat si pred nakupom „Original-
Victoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Viktoria“
strojev in drugih šivalnih strojev,
dvokoles „Puch“ orožja, municije in
vseh lovskih priprav pri trdku,

Kerševani & Čuk — Gorica Stolni trg (Piazza Duomo) št. 9.

Pijanosti ni več.

Uzorec tega čudeznega
izdelka „COZA“ se pošlje
brezplačno.

More se dati v kavi, v mle-
ku, v pivu, v vinu ali v jedi-
lih ne da bi pivec to zapazil.
Prasek „COZA“ učinkuje
čudovito, tako, da se pivcu
pristudi alkohol in vse alko-
holne in močne pijače. Ta
prasek deluje tako mirno in
gotovo, da mu ga smejo dati
žena, sestra ali hči dotičnika,
ne da bi on zapazil, kaj je
resnično povzročilo njegovo
zdravljenje.

Prasek „COZA“ je prinesel
mir v tisočere družine, je rešil
ogromno oseb sramote in po-
nižanja, da iz takih oseb je

celo napravil čvrste, močne in vsakega dela
zmožne ljudi. Ta prasek je že marsikatera mla-
deniča spravil nazaj na pravo pot sreče ter je
podaljšal za mnogo let življenje mnogim osebam.

Zavod, ki poseduje ta čudodelni prasek, pošlje
vsem onim, ki zahtevajo knjigo s 1500 zahvalam
in en vzorec. Dopolnje se v nemškem jeziku.

Zajamčeno je, da je prasek popolnoma
neškodljiv.

COZA ISTITUTE 62, Chancery Lane
London 257 (Anglija)

Na pisma je djati znamko 25, na dopisnice za
10 stotink

Stavbena Ivrka

Znidarčič & Stepančič

Gorica.

Tržaška ulica številka 29.

se priporoča sl. občinstvu in drugim
korporacijam za izdelovanje vsakovrstnih
stavbenih del.

Prevzema nadzorstvo in izdelovanje
načrtov ter statičnih računov.

Za obila naročila se topla priporočata

Znidarčič & Stepančič.

Svoji k svojim!

Staroznana narodna trdkka:

Anton Iv. Pečenko

GORICA, ulica Jos. Verdi 26

postreže pošteno in točno s pristnimi be-
limi in črnimi vini iz lastnih in drugih
priznanih vinogradov; potem s pyljenj-
skim pivom „prazdroj“ iz sloveče češke
„Meščanske pivovarne“, in izbornim proti-
vinskim pivom iz pivovarne kneza
Schwarzenberga v Protivinu na Češkem,
in sicer v sodčkih in steklenicah; z do-
mačim pristnim tropinovecem I. vrste,
lastnega pridelka v steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razpošilja
po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske
države v sodih od 56 lit. naprej franko-
goriška postaja.

Cene zmerne.